

Economische euthanasie

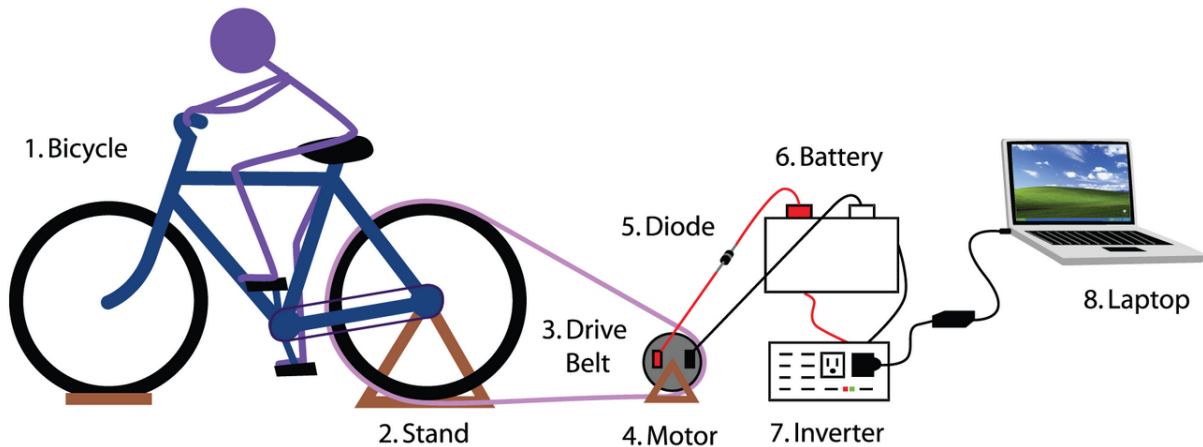
Artikel vertaald uit het Engels, auteur David King, afkomstig van:

quadrant.org.au, 14-11-2023

Colofon

Vertaling: Jaap Horst

Datum: 19-11-2023

Australië lijkt, net als de meeste ontwikkelde landen, vastbesloten om “decarbonisatie” na te streven door middel van een “Energietransitie” van fossiele brandstoffen naar zogenaamde hernieuwbare energiebronnen.

Deze energietransitie moet binnen enkele decennia een netto nul in de antropogene CO₂-uitstoot opleveren. Er wordt ons verteld dat deze transitie niet alleen de planeet zal redden, maar onder meer zal zorgen voor goedkopere energie, enorme banengroei en economische welvaart.

Ongeacht iemands mening over de vraag of (en in welke mate) de planeet gered moet worden, niets is minder waar als het gaat om de economische gevolgen.

Deze energietransitie zal onvermijdelijk leiden tot hogere energiekosten, massaal banenverlies in de vele productie- en andere industrieën die deze hogere kosten niet kunnen overleven, en onvermijdelijke ongebreidelde inflatie; en natuurlijk de daaruit voortvloeiende sociale wanorde.

Omdat deze energietransitie door onszelf veroorzaakt wordt (en zonder de wijdverbreide inzet van kernenergie) lijkt het op het euthanaseren van de nationale economie.

Ik heb in een eerder essay (“[The Power of the Sun and the Futility of Net Zero](#)”, Quadrant, oktober 2022) betoogd dat de wetenschappelijke onderbouwing voor het nastreven van Net Zero zeer gebrekkig is, maar in de huidige context is de wetenschappelijke onderbouwing van geen enkel belang. De economische redenen voor het nastreven van een energietransitie, door ons te beletten onze overvloedige en goedkope fossiele brandstoffen te gebruiken, is gebaseerd op een aantal mythen.

De **eerste mythe** is dat hernieuwbare energiebronnen (voornamelijk wind- en zonne-energie, ondersteund door batterijopslagtechnologie) goedkoper zijn geworden vanwege technologische vooruitgang en verbeterde productie- en implementatie-efficiëntie. Een meer gedetailleerde analyse zou erop wijzen dat een eventuele kostendaling voornamelijk het gevolg is van de lagere energieprijzen. Nu de energieprijzen stijgen, deels dankzij de oorlog in Oekraïne, stijgen de kosten van hernieuwbare energiebronnen. Gecombineerd met het feit dat de energie-efficiëntie van hernieuwbare energiebronnen ontegensprekelijk veel slechter is dan energie uit fossiele brandstoffen, zijn de stijgende kosten van hernieuwbare energiebronnen een duidelijk voorteken van enorme economische pijn die nog gaat komen.

De **tweede mythe** is dat alle grootse plannen om de energietransitie te implementeren, kunnen worden uitgevoerd. Ze kunnen niet op de beoogde schaal en binnen het beoogde tijdsbestek worden geïmplementeerd, om de eenvoudige reden dat de benodigde materialen niet beschikbaar zijn en ook niet beschikbaar zullen zijn. De Wereldbank schat dat de winning van de cruciale mineralen die nodig zijn voor de implementatie van de transitie met meer dan 1000 procent zal moeten toenemen, omdat zogenaamde 'groene' technologieën aanzienlijk materiaalintensiever zijn en een heel andere mix van kritische minerale grondstoffen vereisen, dan technologieën in de huidige energiemix. Het is niet zo dat de benodigde materialen niet bestaan, het is alleen zo dat de exploratie en ontwikkeling van deze cruciale mineralen gewoon niet plaatsvindt – ironisch genoeg grotendeels vanwege de anti-mijnbouwsentimenten van juist de voorstanders van de Energietransitie! Om de beoogde transitie te verwezenlijken wordt bijvoorbeeld geschat dat er de komende tweeëntwintig jaar 450 megaton koper nodig zal zijn – wat gelijk staat aan de totale historische productie van koper door de mensheid. En er zijn nog geen tekenen van een substantiële toename van de koperexploratie en -productie.

De **derde mythe** is dat het opvoeren van het percentage hernieuwbare energie in de energiemix de elektriciteitsprijzen zal verlagen. De Australische overheid en beleidsmakers blijven de 'genivelleerde kosten van elektriciteit' ("levelised cost of electricity", LCOE) gebruiken voor het vergelijken van de kosten van elektriciteitsopwekking, waarbij ze vertrouwen op het jaarlijkse CSIRO GenCost-rapport om de economische aspecten van verschillende vormen van opwekkingstechnologie te rangschikken. LCOE is een schatting van de netto huidige kosten van elektriciteitsopwekking voor een generator gedurende zijn levensduur. Hoe nuttig deze ook is geweest in het tijdperk van fossiele brandstoffen, de LCOE is niet geschikt voor het beoogde doel wanneer men intermitterende vormen van energieopwekking vergelijkt met vormen die naar wens kunnen worden opgewekt.

Hoewel bij het werk van CSIRO rekening wordt gehouden met een deel van de extra kosten voor de wijdverbreide inzet van hernieuwbare energie, gaat het duidelijk niet ver genoeg. Een baanbrekend artikel in de "Journal of Management Sustainability" door Lars Schernikau, William Hayden Smith en Rosemary Falcon uit juni 2022 ontwikkelt het concept van de "volledige kosten van elektriciteit" ("full cost of electricity", FCOE) om de tekortkomingen van de LCOE te overwinnen. Hierbij wordt niet alleen rekening gehouden met kosten van bouwen, brandstof en exploitatie, maar ook de kosten van transport, opslag, back-up, emissies, recycling, landvoetafdruk en meer. Hun gedetailleerde analyse laat zien waarom wind- en zonne-energie niet goedkoper zijn dan conventionele brandstoffen, en in feite *duurder worden naarmate hun aandeel in de basislastenergievoorziening hoger is*. Tot zover de beloften van onze beleidsmakers dat meer hernieuwbare energiebronnen de elektriciteitskosten zullen verlagen.

Het concept van “Energy Return on Energy Invested” (EROEI) is nuttig om te begrijpen waarom de economische grondgedachte voor de energietransitie misleidend is. EROEI is de verhouding tussen de bruikbare energie-output en de energie die nodig is om die output te leveren. Bij wijze van voorbeeld wordt de EROEI van aardgas geschat op ongeveer 30, en voor wind- en zonne-energie op ongeveer 3,5 (na rekening te hebben gehouden met intermitterende opwekking en redundantie). Met andere woorden: deze transitie streeft ernaar gas, met een energieoverschot van ~29 eenheden voor elke geïnvesteerde energie-eenheid, te vervangen door hernieuwbare energiebronnen met een energieoverschot van ~2,5 eenheden voor elke geïnvesteerde energie-eenheid. Dit betekent dat er ongeveer elf wind- of zonne-installaties nodig zijn om dezelfde extra energie (meer dan dat je nodig hebt voor de installatie) te leveren dan een enkele gasinstallatie. Het hoeft dan ook geen verrassing te zijn dat als we gas (of andere fossiele brandstoffen) vervangen door wind- en zonne-energie, de energiekosten onvermijdelijk zullen stijgen. Omdat het dit energieoverschot is welke beschikbaar is om economische activiteiten uit te voeren en de groei te stimuleren, zullen de economische gevolgen van deze transitie zowel producenten als consumenten schaden.

Het is ironisch dat dezelfde redenering verklaart waarom de transitie van fossiele brandstoffen naar “duurzame energie” weinig tot niets zal bijdragen aan het realiseren van de gewenste vermindering van de CO₂-uitstoot. Wat het zal opleveren zijn steeds hogere energieprijzen, en dan onvermijdelijk een economische (en sociale) catastrofe.

Dertig jaar geleden waren politieke activisten in staat een verre ‘groene toekomst’ te propageren die tot de publieke verbeelding sprak, vooral in Europa. Wanneer nu de eerste stappen worden gezet, op bevel van (of gesubsidieerd door) de politiek, worden de economische kosten pijnlijk duidelijk voor gewone burgers – en worden ze plotseling steeds meer bewust van het besef dat ze door de mythen zijn misleid.

Het tij zal heel goed kunnen keren (en is in Europa inderdaad al aan het keren), en het zal heel goed kunnen dat het uiteindelijk gelukkig is dat de materialen die nodig zijn om de transitie te verwezenlijken niet beschikbaar zijn. Hopelijk zal daardoor de energie-transitie tot stoppen worden gedwongen, en zal daardoor onze energie-afhankelijke beschaving gered worden van economische euthanasie.

David King heeft een doctoraat in seismologie van de ANU en heeft een lange carrière achter de rug in de natuurlijke hulpbronnenindustrie (voornamelijk olie en gas). Hij is niet-uitvoerend bestuurder van een heliumontwikkelingsbedrijf
